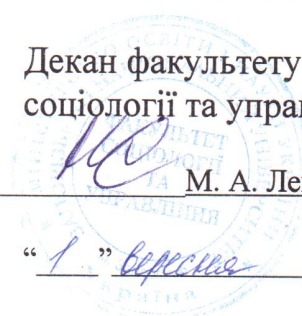

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА УПРАВЛІННЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціології та управління

М. А. Лепський

М. А. Лепський

“ 1 ” вересня 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДВВС 5.9 «Психологія управління в соціальній роботі»

напрямок підготовки _____ 6.130102 – «Соціальна робота» _____

факультет _____ соціології та управління _____

2017 – 2018 навчальний рік

Робоча програма «Психологія управління в соціальній роботі» для студентів за напрямом підготовки 6.130102 – «Соціальна робота», “30” серпня 2017. – с.

Розробник: Цапліна Ірина Сергіївна, к.філос.н., доцент кафедри соціальної філософії та управління

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної філософії та управління

Протокол від “30” серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри Т.І.Бутченко

“ ” 20 року

Схвалено науково-методичною радою факультету соціології та управління

Протокол від “31” серпня 2017 року № 1

Голова О.С. Маліновська

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 23 Соціальна робота	За вибором	
Розділів – 2	Напрямок підготовки (професійне спрямування) 231 – «Соціальна робота»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 72	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Лекції	
		32 год.	
		Семінарські	
		16 год.	
		Самостійна робота	
		72 год.	
		Вид контролю	
залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувані у студентів знання і практичні навички щодо психологічної специфіки управління.

Завдання:

- Студенти повинні орієнтуватися в теоретичних основах психології управління, оволодіти знаннями закономірностей управлінського впливу на персонал організації, управління процесами групової динаміки та інноваційних процесів.
- Студенти повинні сформувані психологічну готовність надавати консультативну допомогу керівникам в особистісному вдосконалюванні й у вирішенні управлінських задач.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Основні поняття курсу «Психологія управління»;
- Історію розвитку знань з психології управління;
- Сутність феномену особистості та її потенціалу в управлінні;
- Роль темпераменту, характеру та здібностей в управлінській діяльності;
- Типи особистості в управлінській діяльності;
- Особливості соціальних ролей та життєвих стратегій у професійній діяльності;
- Психологічну специфіку взаємодії керівника і колективу.

вміти:

- Враховувати у практиці знання про психологічні закони управління;
- аналізувати потенціал особистості в професійній і управлінській діяльності;
- враховувати специфіку темпераменту, характеру, здібностей, типу, емоційно-вольової сфери особистості в управлінні;
- досліджувати ціннісні орієнтації особистості;
- досліджувати самооцінку особистості;
- аналізувати психологічні особливості взаємодії керівника і колективу.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади «Психології управління»

Тема 1. Вступ до курсу «Психологія управління»

Тема 2. Розвиток знань з психології управління

Тема 3. Психологічні закони управління

Тема 4. Особистість та її потенціал в системі управління

Тема 5. Темперамент, характер та здібності особистості в управлінській діяльності

Змістовий модуль II. Психологічні особливості особистості в управлінні

Тема 1. Типологія особистості в трудовій діяльності

Тема 2. Соціальні ролі і життєві стратегії

Тема 3. Емоційно-вольова сфера особистості в процесі управління

Тема 4. Психологічні засади взаємодії керівника і трудового колективу

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/п	лаб	с.р	інд		л	с/п	лаб	с.р	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади «Психології управління»												
Тема 1. Вступ до курсу «Психологія управління»	8	2			6							
Тема 2. Розвиток знань з психології управління	12	2	2		8							
Тема 3. Психологічні закони управління	10	2	2		6							
Тема 4. Особистість та її потенціал в системі управління	14	6	2		6							
Тема 5. Темперамент, характер та здібності особистості в управлінській діяльності	12	4	2		6							
Разом за змістовим модулем 1	56	16	8		32							
Змістовий модуль 2. Психологічні особливості особистості в управлінні												
Тема 6. Типологія особистості в трудовій діяльності	11	2	2		7							
Тема 7. Соціальні ролі і життєві стратегії	10	2			8							
Тема 8. Емоційно-вольова сфера особистості в процесі управління	11	2	2		7							
Тема 9. Психологічні засади взаємодії керівника і трудового колективу	14	2	4		8							
Разом за змістовим модулем 2	54	16	8		30							
Усього годин	110	32	16		62	10						

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Вступ до курсу «Психологія управління»	2	
2	Розвиток знань з психології управління	2	
3	Психологічні закони управління	2	
4	Особистість та її потенціал в системі управління	6	
5	Темперамент, характер та здібності особистості в управлінській діяльності	4	
6	Типологія особистості в трудовій діяльності	2	
7	Соціальні ролі і життєві стратегії	2	
8	Емоційно-вольова сфера особистості в процесі управління	2	
9	Психологічні засади взаємодії керівника і трудового колективу	2	
	Усього:	18	

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Вступ до курсу «Психологія управління»		
2	Розвиток знань з психології управління	2	
3	Психологічні закони управління	2	
4	Особистість та її потенціал в системі управління	2	
5	Темперамент, характер та здібності особистості в управлінській діяльності	2	
6	Типологія особистості в трудовій діяльності	2	
7	Соціальні ролі і життєві стратегії		
8	Емоційно-вольова сфера особистості в процесі управління	2	
9	Психологічні засади взаємодії керівника і трудового колективу	4	
	Усього:	16	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Вступ до курсу «Психологія управління»	6	
2	Розвиток знань з психології управління	8	
3	Психологічні закони управління	6	
4	Особистість та її потенціал в системі управління	6	
5	Темперамент, характер та здібності особистості в управлінській діяльності	6	
6	Типологія особистості в трудовій діяльності	7	
7	Соціальні ролі і життєві стратегії	8	
8	Емоційно-вольова сфера особистості в процесі управління	7	
9	Психологічні засади взаємодії керівника і трудового колективу	8	
	Усього:	62	

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з курсу «Психологія управління» передбачає проведення психодіагностичного дослідження за запропонованими методиками особистісних якостей керівника, що впливають на якість управлінської діяльності. Дослідження передбачає формулювання відповідних висновків щодо психологічних передумов успішності управлінської діяльності.

9. Методи навчання

Навчальний курс «Психологія управління» передбачає використання різних методів навчання.

На лекційних заняттях використовується пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний метод, який дозволяє забезпечити системний характер засвоєння знань. Виходячи зі змісту навчальної та робочої програми, викладач розкриває основні питання теми, в кожному з яких виділено основні поняття, логічні зв'язки між ними. На лекціях з курсу «Психологія управління» доцільно також використовувати проблемний метод навчання, що забезпечує розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів щодо вирішення тієї чи іншої проблеми.

На семінарських заняттях використовується передусім проблемний метод, а також частково-пошуковий, оскільки саме під час обговорення на семінарах, розгляду різних варіантів вирішення тих чи інших питань можливе винайдення оптимальних моделей. Репродуктивний метод на семінарських заняттях застосовується щодо студентів з певним (низьким) рівнем підготовленості. Для поглиблення знань і вмінь тих студентів, які виявляють високу активність у вивченні тем курсу, є можливість використання дослідницького методу, що досягається шляхом орієнтації їх на виконання складних завдань, що потребують більшої самостійності та наполегливості.

Зміст курсу «Психологія управління» передбачає використання інноваційних освітніх технологій, зокрема ігрових, інтерактивних, інформаційних. Наприклад, на підсумковому семінарі за темою «Психологічні засади взаємодії керівника і трудового колективу» проводиться гра-дискусія. Також використовуються презентації при проведенні занять тощо.

10. Методи контролю

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з дисципліни «Психологія управління» включає методи усного контролю (опитування під час семінарських занять); методи письмового і тестового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента з програмних тем, а також виконання конкретних завдань.

Рубіжний підсумковий контроль проводиться по завершенні вивчення змістовного модуля у вигляді тестування або теоретичної контрольної роботи.

11. Критерії оцінювання та система накопичення балів

1. Участь у семінарському занятті шляхом підготовки повноцінної відповіді на питання з використанням наукової літератури – від 1 до 5 балів;
2. Доповнення на семінарському занятті – до 2 балів (в залежності від глибини доповнення);
3. Виконання теоретичної контрольної роботи – 6 балів;
4. Виконання тестового завдання – 5 балів;

5. Підготовка конспекту до семінарського заняття – 2 бали (повнота відповідей за планом семінару)

Оцінювання відповідей на семінарському занятті:

- 5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;
4 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції;
3 бали – поверховий виклад матеріалу;
2 бали – змістовне доповнення;
1 бал – коротке доповнення.

Оцінювання контрольної роботи:

- 6 балів – повна змістовна відповідь на всі завдання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;
5 балів – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;
3-4 бали – поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел;
1-2 бали – короткий поверховий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять;

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Сума	
Модульна атестація Змістовий модуль 1		Модульна атестація Змістовий модуль 2		ІДЗ	За-лік	
Форми роботи	К-ть балів	Форми роботи	К-ть балів			
1.Лекційні заняття: відвідування, конспект	8	1.Лекційні заняття: відвідування, конспект	8			16
2.Відвідування семінарів	2	2.Відвідування семінарів	2			4
3.Доповнення на семінарі	6	3.Доповнення на семінарі	6			12
4.Повноцінна відповідь на семінарі	15	4.Повноцінна відповідь на семінарі	15			30
5.Підготовка конспекту до семінару	4	5.Підготовка конспекту до семінару	3			7
5.Виконання тестового завдання	5	5.Виконання теоретичної к / р	6			11
Разом	40	Разом	40			80
					20	100

Підсумковий контроль (за навчальним планом передбачений залік) проводиться по закінченні вивчення курсу за результатами семестрової роботи, виконання індивідуального завдання та співбесіди.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
F	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
FX	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

12. Рекомендована література

Основна

1. Генов Ф. Психология управления / Пер. с болг.; общ. ред. Б. Ф. Ломова, В.Ф.Венды. — М.: Прогресс, 1982. — 422 с.
2. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління. — Кам'янець-Подільський, 2005. — 34 5 с.
3. Карамушка Л. М. Психологія управління закладами середньої освіти. — К.: Ніка-Центр, 2000. — 33 1 с.
4. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. — М.: Дело, 1992. — 702 с.
5. Методология инженерной психологии, психологии труда и управления. — М.: Наука, 1981. — 286 с.
6. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління. — К.: Академвидав, 2003. — 568 с.
7. Психологические проблемы социальной регуляции поведения / Отв. ред. Е. В. Шорохова, М. И. Бобнева. — М.: Наука, 1976. — 368 с.
8. Психология: Учебник / Под ред. А. А. Крышова — М.: Проспект, 1998. — с. 515–527.
9. Самыгин С. И. Психология управления: Учеб. издание. — Ростов/н/Д: Феникс, 2000.
10. Свенцицкий А. Л. Социальная психология управления. — Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1986. — 176 с.
11. Урбанович А. А. Психология управления: Учеб. пособие. — Мн.: Харвест, 2003. — 640 с.
12. Швалб Ю. М., Данчева О. В. Практична психологія в економіці та бізнесі: Навч. посіб. для економ. спец. вnz . — К.: Лібра, 1998. — 270 с.

Додаткова

1. Гришина Н. В. Психология социальных ситуаций // Вопр. психологии. — 1997. — № 1. — С. 121–132.
2. Дуткевич А. И. Конфліктологія з основами психології управління. — Кам'янець-Подільський — 2005. — 34 5 с.
3. Кабаченко Т. С. Психология в управлении человеческими ресурсами. — М.; СПб.; К.: ПИТЕР, 2003. — 400 с.
4. Козелецкий Ю. Психологическая теория решений / Под ред. Б. В. Бирюкова. — М.: Прогресс, 1979. — 504 с.
5. Кроник А. А. Межличностное оценивание в малых группах. — К.: Наук. думка, 1982. — 158 с.
6. Кудряшова Л. Д. Каким быть руководителю: психология управленческой деятельности. — Л.: Лениздат, 1986. — 158 с.
7. Ладанов И. Д. Практический менеджмент: Часть III. Управление персоналом. — М.: “Ника”, 2001.
8. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. — М.: Дело, 1992. — 702 с.
9. Методология инженерной психологии, психологии труда и управления / Отв. ред. Б. Ф. Ломов, В. Ф. Венда. — М.: Наука, 1981. — 286 с.
10. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління. — К.: Академвидав, 2003. — 568 с.
11. Основы психолого-управлінського консультування / За наук. ред. Л. М. Карамушки. — К.: МАУП, 2002. — 136 с.
12. Панасюк А. Ю. Управленческое общение. — М.: Экономика, 1990. — 112 с.

13. Парыгин Б. Д. Социально-психологический климат коллектива / Под ред. В. А. Ядова. — Л.: Наука, 1981. — 192 с.
14. Платонов Ю. П. Психология коллективной деятельности: Теоретико-методологический аспект. — Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1990. — 184 с.
15. Почебут Л. Г. Социально-психологическая структура деятельности руководителей среднего и низшего звена // Психология — производству и воспитанию: Сб. науч. работ. / Отв. ред. Е. С. Кузьмин. — Л.: Изд-во Ленингр. ун-та., 1977. — С. 61–67. — 304 с.
16. Самигин С. И. Психология управления: Учеб. пособие. — Ростов/н/Д: Феникс, 2000.
17. Свенцицкий А. Л. Социальная психология управления. — Л.: Издво Ленингр. ун-та., 1986. — 176 с.
18. Сергеев В. М., Цимбурский В. Л. Когнитивные механизмы принятия решений: Модель и приложения в политологии и истории // Компьютеры и познание. — М., 1990. — С. 105–124.
19. Тобиас Л. Психологическое консультирование и менеджмент: Взгляд клинициста: Пер. с англ. — М.: Независимая фирма “Класе”, 1997. — 160 с.
20. Труд руководителя / Под ред. В. А. Тихонова. — М.: Экономика, 1977. — 268 с.
21. Управленческое консультирование / Под ред. М. Кубра. — М.: “Интерексперт”. — 1992. — Т. 1. — 319 с.; Т. 2. — 350 с.
22. Урбанович А. А. Психология управления: Учеб. пособие. — Мн.: Харвест, 2003. — 640 с.
23. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность: В 2 т. — М.: Педагогика, 1986. — Т. 1. — 408 с. — Т. 2. — 392 с.
24. Цуканова Е. В. Психологические трудности межличностного общения. — К.: Вища шк., 1985. — 235 с.
25. Чалдини Р. Психология влияния. — СПб.: ПИТЕР, 2000 — 270 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Куб — электронная библиотека [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.koob.ru/>
2. PSYLIB. Самопознание и саморазвитие. Психологическая библиотека Киевского Фонда содействия развитию психической культуры [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.psylib.ukrweb.net/index.html>
3. Библиотека Гумер - гуманитарные науки [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.gumer.info/>